

af Doktordisputatser, forud skulle henvende sig til vedkommende Fakultet, Litterat Mejborg Tilladelse til at optræde som Opponent ved cand. mag. V. Guðmundssons Disputats den 9de Februar 1889.

VI. Akademiske Højtideligheder.

1. Universitetsfesten i Anledning af Hs. Majestæt Kong Christian IX's 25Aars Regeringsjubilæum.

Som i Univ. Aarb. f. 1887—1888 S. 305 meddelt, var det bestemt, at Universitetet skulde fejre Hs. Majestæt Kongens 25Aars Regeringsjubilæum ved en Fest paa Universitetet. Til Dr. phil. C. Ploug og Professor, Dr. phil. Gade havde Konsistorium rettet Anmodning om at forfatte Kantaten og komponere Musiken til Kantaten til denne Fest, og Professor Dr. phil. E. Holm havde paataget sig at skrive Programmet. Varetagelsen af de forskjellige Arrangementer ved Festen blev, ligesom ved de i samme Aar tidligere holdte Fester, ledet af Universitetets Rektor med Bistand af Professorerne, Dr. med. & phil. Jul Thomsen og Dr. jur. Joh. Steenstrup. Den ved de forrige Fester benyttede Tribune til Sangerne blev ikke benyttet, medens det, af Hensyn til den forventede Nærværelse af Kongehusets fyrstelige Gjæster, blev nødvendigt at borttage Kongestolen og istedetfor opføre en større, mere aaben og lavere Platform.

Festen blev holdt den 17de November 1888 og overværedes af Hs. Majestæt Kongen, Hds. Majestæt Dronningen, Drs. kgl. Højheder Kronprinsen og Kronprinsessen, Prins Valdemar og Prinsesse Marie, Prinserne Christian og Carl med Følge. Desuden vare nærværende følgende af Kongehusets Gjæster: Storfyrst-Tronfølger Nicolai af Rusland, Kronprins Gustav af Sverige og Norge, Erkehertug Vilhelm af Østerrig-Ungarn, Prins Albert Victor af England, Prins Georg af Grækenland, Landgreven af Hessen Philipsthal, Prinsesse Alexandra af Wales, og Prinsesse Viktoria af England.

Til Festen vare indbudte Ministrene, Landstingets og Folketingets Formænd og Viceformænd, Højesteret, Københavns Magistat og iøvrigt Repræsentanter for Geistligheden, Hær og Flaade, Ministerieembedsmænd, Kunstakademiet, Landbohøjskolen, Grossersocietetet og forskjellige Institutioner. Universitetets Rektor, Professor, Dr. jur. W. Scharling holdt Talen*). Indbydelsesskriftet indeholdt en Afhandling af Professor, Dr. phil. Holm: »Den offentlige Mening og Statsmagten i den dansk-norske Stat i Slutningen af det 18de Aarhundrede (1784—99)«, 204 S. 4to. Før og efter Talen afsang Studentersangforeningen nedenstaaende af Dr. phil. C. Ploug forfattede Kantate med Musik, komponeret af Professor, Dr. phil. N. V. Gade, der selv dirigerede. Kantaten indlededes med en lille marschartig »Festmusik«. Kgl. Skuespiller E. Poulsen reciterede det første Stykke af Kantatens første Del. Solopartierne udførtes af Kantor Bielefeldt og cand. med. & chir. Grønlund.

*) Trykt særskilt under Titelen: „Danmarks Fremtid“. København 1888. Forlagt af Universitetsboghandler Gad. Med Anmærkninger 28 S. 8vo.

I

Hvad er et Maal af fem og tyve Aar?
 Af Individets Liv et mægtigt Stykke,
 Hvori sin fulde Blomst dets Evne naaar
 Og stundom, opbrugt, glider ind i Skygge —
 Af Folkets Liv et lille Afsnit kun,
 Et enkelt Trin paa dets Udviklings Stige,
 Hvorfra det, om det slap sin faste Grund,
 Maaske beskæmmet maa tilbage vige.

Saa lad os skue nu saa langt tilbage,
 Som da vor Konge Slægtens Arv modtog!
 Vi møde ikke lutter lyse Dage;
 Thi mange Skyer over Danmark drog.
 Men paa vor Lod det nytter ej at kære,
 Vi bødet har for mange Slægtleds Fejl;
 Vel os, om af vor Saga vi kan lære
 At skøtte bedre vore revne Sejl!

Der trak et Uvejr op med Storm og Torden,
 Uanet ej, men ikke forudset;
 Og Lynet flammede og spalted Jordan,
 Der fra de ældste Fædres Tid var Eet.
 Paa Andres Hjælp vi kaldte, og vi haabed
 Paa Venners Retsind, Frænders Ædelmod;
 Men som en Røst i Ørken døde Raabet,
 Os til vor Skæbne Alle overlod.

Saa kæmped vi alene — det skal mindes —
 Med mandigt Taalmod, ædel Dødsforagt,
 Hvor Æren frelst var Alt, der kunde vindes
 Fra vore Fjenders trefolds Overmagt:
 Og medens intet Øje Lysning skimted,
 Men Mulm laa lige tæt paa Land og Vand,
 Igjennem dette tvende Stjerner glimted;
 De hedde: *Sankelmark* og *Helgoland*.

Men Fred fornøden var. — Den maatte tinges
 Ved bønligt Knæfald for de Stærkes Fod,
 Og tungt var Offeret, som maatte bringes:
 Afrevet et af Folkets Ledemod.
 Da følte vi, som frie stod tilbage
 Med sænket Hoved og med sorgfuld Hu,
 At sammen al vor Kraft vi maatte tage,
 Thi Danmarks Fremtid krævede den nu.

Saa kom et Foraar mildt og graadbedugget,
 Da nye Spirer skød af Marken op,
 Da Haabets Liljer deres Kalk oplukked,
 Og Skovens nøgne Kroner satte Knop;
 Da Enigheden, hvoraf Alting hængte,
 Vel savnedes, men ikke syntes fjern,
 Og Noget dog af det, hvortil der trængtes,
 Blev gjort til Borgervel og Landeværn.

Men Somren kom ej. — Kolde Vinde suste
 Og tørred sunde Væxters Marv og Saft,
 Mens Talens Møllværk kun Avner knuste,
 Og Dagens Vinding kun var Spild af Kraft.
 Saa løjed Blæsten af. — De stærke Drømme
 I Taagers Dands og Skyggers Spil flød hen,
 Og strengt Historien vilde Danmark dømme,
 Om de tog Form og Farveskær igjen.

Gid nu den Høstsol, varm og blank, der skinner
 Paa Kongen og fordobler Kronens Glød,
 Maa varsle om, at Sommerdagen rinder
 Op for Hans Folk i sildig Morgenrød;
 At det ej mer vil øde Tid med Trætte,
 Men troligt nytte den, saa godt det kan;
 At det vil alle gode Kræfter sætte
 Ind paa at bygge op igjen vort Land!

Men Held os, Held! at Statens Magt
 Var lagt i trofast Haand;
 Og at vor Konge, uforsagt
 Og rolig, var vor Friheds Vagt,
 Og aldrig svajed som en Vaand
 For Tvivlens Pust og Lunets Vind,
 Og aldrig skifted om sit Sind
 Af Frygt for Tidens stride Aand;
 Men altid havde Danmarks Vel
 Som Tankens Ledefyr i Sigt,
 Og altid øved Ret og Skjel,
 Sin Krones Ret, sin Kongepligt.

II.

Hil Dig, Kong Christian! Aarenes Ramme
 Vexlende fyldes af Skygge og Glands;
 Du er forbleven altid den Samme.
 Ærlig Din Vilje og sikker Din Sands.
 Derfor det Rette Du har kunnet raade,
 Derfor Du skjønnet vort Fædrelands Baade,
 Derfor om Kronen, Du fik af Guds Naade,
 Troskabens Egeløv slynger sin Krands.

Hil Dig, Kong Christian! Du har ej Lande
 Vundet og bundet ved Jern eller Blod,
 Højt kan Du løfte Din skyldfrie Pande,
 Villigt Dig bødes, hvad Du tog imod.
 Fri Du Dit Kald og dets Pligter vil lyde,
 Friheden under Dit Folk Du at nyde,
 Fri er den Hyldest og Hæder vi yde,
 Kjærlighed voxed af Frihedens Rod!

Idyl.

Paa Fredensborg over Søens Bred,
 Hvor Voverne sagte glide,
 Der skal Du nyde Din Alders Fred
 Alt ved Dine Kjæres Side,
 Og glæde Dig, naar
 Din Samtid formaar
 Samdrægtelig fremad at skride.

Den hele listige Alfehær,
 Som der holder Arbejds møde,
 og væver Tæpper af Parkens Trær
 Og maler Roserne røde,
 Skal skærme Dit Tag
 Og lune Din Dag
 Og hente Dig Sønnen den søde.

Der skal Du sidde som Stammedrot
 For blomstrende Fyrsteætter,
 Som vil befolke Dit gjæstfri Slot,
 Saa tidt Du Stævne dem sætter;
 Af Ønske og Bøn
 En Skandse i Løn
 Om Dig og Dit Rige de fletter.

Gid Du og Din Dronning, Din Ungdoms fagre Brud,
 Maa vorde svanehvite, før Livets Lys gaar ud!
 Gid Alt, hvad I har skærmet og skabt til Folkegavn,
 Og Alt, hvad Godt I banede Vej ved Eders Navn,
 Maa sprede Velsignelse i nær og fjernest Stund
 Og fryde Eders Øjne, før de falde skal i Blund!

Bevar, o Gud, det lille Land,
 Som vort endnu vi kalde!
 Skaan det for Rovdyrs gridske Tand
 Og pinsom Død i Trællestand!
 Byg Du en Mur om Stad og Strand,
 Som ej for Fjendehaand kan falde!
 Lad det i Frihed og i Fred
 Af Slægter arves Led for Led,
 Til Dine Domsbasuner gjalde!

Bevar det Folk, Du har stødt ned
 Fra ydre Magt og Vælde!
 Lær det i ydmyg Enighed
 At samle, hvad det kan og véd,
 Om høje Maal og ædle Méd,
 Da skal det dog i Verden gjælde!
 Lad det ved Aandens stille Magt
 Med Haandens Flid og Kunstens Pragt
 Sin gamle Hyttes Vægge tjelde!

Bevar vor Konge og hans Æt
 I Sundhed, Kraft og Ære!
 Gjør Ham Hans Krones Tyngde let,
 Saa silde Han maa vorde træt,
 Og silde, savnet og begrædt,
 Vi Ham til Hvilens Sted maa bære!
 Skænk Ham en Aften lys og mild,
 Da hver en Mislyd tier stil'
 Og Alle juble ud Hans Ære!

— Rektorskiftet fandt Sted ved ovennævnte Fest, som traadte istedetfor Reformationsfesten. I Programmet var optaget de sædvanlige Meddelelser om, hvad der var passeret i Rektoratsaaret, og Rektor gav paa Grund af Tidens Knaphed ikke disse efter Talen.

— Fra Professor, Dr. phil. Stephens har Konsistorium modtaget Exemplarer af den af ham foretagne Oversættelse paa Engelsk af ovenstaaende Kantate.

2. Universitetets sædvanlige Fester.

Festen i Anledning af Hs. Majestæt Kongens Fødselsdag fejredes Torsdagen den 11te April 1889. Universitetets Rektor, Professor, Dr. med. With holdt Talen*). Indbydelsesskriftet indeholdt en Afhandling af Samme: »Pathogenesen og Behandlingen af de i højre Fossa iliaca forekommende Betændelser«, 116 S. 4to.

Den af Dr. phil. E. v. d. Recke til Universitetets Fest i Anledning af Hs. Majestæt Kongens 70Aars Fødselsdag forfattede Kantate med Musik af Professor, Dr. phil. Hartmann blev, efterat de fornødne Ændringer vare foretagne af Dr. Recke og Professor O. Malling havde besørget Instrumentationen af Musiken, efter den tidligere tagne Bestemmelse udført ved Festen.

— Ved Skrivelse af 2den April 1889 bifaldt Konsistorium, at det Vederlag, der udbetales Studentersangforeningen for Udførelsen af Kantaten ved Universitetets Fest i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag, forhøjedes med 60 Kr. fra 150 Kr. til 210 Kr., dog kun saalænge den af Professor, Dr. phil. Hartmann komponerede Kantate udføres, da der til dens Udførelse krævedes flere Solister.

— Under 9de Januar 1889 meddelte Konsistorium Professor, Dr. theol. H. Scharling, at det tilkom ham at forfatte Programmet og holde Talen ved Reformationsfesten i 1889. Da Professor Scharling bragte i Erindring, at han ved Reformationsfesten i 1883 (Lutherfesten) havde holdt Festtalen og forfattet Programmet og derved maatte antages at have opfyldt den Forpligtelse, som paahvilede ham i saa Henseende, men dog forbeholdt sig ved Lejlighed at overtage dette Æreshverv, anmodede Konsistorium Professor, Dr. jur. Matzen, om at paatage sig ovennævnte Hverv.

3. Valkendorfs Kollegiums 300Aars Jubilæum.

Paa Festdagen, den 26de Februar 1889, indfandt om Formiddagen en talrig Skare forhenværende Alumner sig som Gratulanter paa Kollegiet. Dette var ved forekommende Velvillie fra Marineministerens Side blevet festligt dekoreret med kolossale Flagduge, der vare overladte i saa stort Antal, at alle Gangene vare forvandlede til pragtfulde, aflange Telte. Inspektors Værelse var omdannet til en elegant Modtagelsessalon, og her modtoges de Deputationer fra Regensen, Borchs og Elers' Kollegier, som i Løbet af Dagen indfandt sig. Botanisk Have havde stillet et større Antal Laurbærtræer etc. til Disposition, og de afgave et meget oplivende Moment i Dekorationen. Til denne hørte ogsaa et større Antal smukke Tegninger (Brystbilleder) i Legemsstørrelse af Kollegiets Stifter, Ewald, Blicher, Ingemann, Grundtvig, Lindberg, Sibbern og Trap. Udførelsen skyldtes Kunstmaler S. Grønbech.

Festmiddagen holdtes paa Skydebanen, hvis store Sal ogsaa var udsmykket. Som Æresgjæster vare indbudte: Universitetets Rektor, Professor, Dr. With, Stipendiebestyrelsens Medlemmer, Professorerne, Dr. Goos og Dr. Reisz, Eforen, Professor, Dr. Holm, Regensprovsten, Professor Dr. Ussing, Universitetets Kvæster

*) Trykt under Titelen: „Sygdommenes Geografi“ i Berlingske Tidende Nr. 89 for Mandagen den 15de April 1889.

Hørring, samt Klokkeren« fra Regensen og Inspektoren fra Borchs og Elers' Kollegier. Ved Festmiddagen fulgte Taler og Sange Slag i Slag. Eforen, Professor Holm, talte for Stifterens Minde. En af Cand. theol. Dujardin forfattet Kantate blev afsungen.

Efter Middagen kjørte man om Aftenen til det smukt illuminerede Kollegium, hvor Jubilæumsfesten afsluttedes med et meget animeret »Symposion«.

4. Borchs Kollegiums 200Aars Jubilæum.

Paa 200Aarsdagen, den 29de Juli 1889, for Kollegiets Stiftelse modtog Inspektør Efori Lykønskning, og flere ældre Alumner indfandt sig i Dagens Løb som Gratulanter. Af Hensyn til Sommerferien holdtes den egentlige Jubilæumsfest imidlertid først den 19de September 1889. Ved Hjælp af Planter fra den botaniske Have og Flag fra Marinen vare Kollegiets Gange og Sal festlig dekorerede, ligesom Paludan-Müllers Mindesten i Haven var smykket med Blomster og Flag. Kl. 12 indleddedes Festen med Højtidelighed paa Salen. Ifølge Indbydelse beæredes Festen med Ds. Excell. Kultusministerens og Justitsministerens Nærværelse. Ligeledes indfandt sig som særlig indbudne: Universitetets Rektor, Professor, Dr. With, Eforen, Professor, Dr. Goos, Departementschef i Kultusministeriet Asmussen og Universitetets Decani med flere Universitetsprofessorer, som sammen med Festskriftet havde modtaget Indbydelse til Festen. Blandt de ældre tilstedeværende Alumner bemærkedes Folketingets Formand, Statsrevisor Høgsbro, fhv. Jernbanedirektør, Konferensraad Rothe, Biskopperne Schousboe og Sthyr, Provst, Dr. Skat Rørdam, m. Fl. Desuden havde der indfundet sig Deputationer fra de andre Kollegier, ligesom der var mødt en talrig Kreds af yngre, afgaaede Alumner tilligemed samtlige paa Kollegiet boende Alumner.

Efterat Medlemmer af Studentersangforeningen havde afsunget første Del af Kantaten, til hvilken benyttedes Melodier fra Universitetets to Festkantater (Solopartiet udførtes af Cand. med. & chir. Grønlund), holdt Cand. theol. Hans Olrik følgende Festtale:

»Højtærede Forsamling! Naar vi Unge — nuværende og forhenværende Alumner — have havt Dristighed til at indbyde Dem til denne Fest, saa er det ikke paa nogen Maade i Tillid til, hvad vi selv kunne præstere til Festens Højtideligholdelse. Men vi have ment, at her forelaa en Højtid af en saadan Art, at den kunde samle os Alle om de gamle Minder, og at Minderne kunde tale for sig selv. Tanken søger ganske naturlig til de svundne Tider, de fjærnere og de nærmere. Vi have et Stykke Historie for os. Vel er Universitetets og de lærde Studiers Udviklingsgang kun en lille Del af vort Lands Historie, og Kollegiets Historie atter kun en ringe Del af Universitetshistorien; men trods sin beskedne Plads er den ikke betydningsløs. Det stille Kollegium har sin stille, indadvendte Historie, afsondret fra Alt omkring det; men det har tilige idelige Berøringer ikke blot med det hele akademiske Liv, der har givet Kollegielivet Farve og Fylde, men ogsaa med det Liv, der har pulseret i Hovedstaden og i hele Landet. Ganske vist er det kun sjældnere, at den store Verdens Strømninger ere trængte ind i vor lille Verden, saa var det synligt for

Alle; men blandt disse tydelige Udslag af de store Bevægelser finde vi Perlerne i Kollegiets Historie.

Lad os da i Tankerne først og fremmest gaa tilbage til Kollegiets gamle Stifter. Oluf Borch's hele Personlighed gjør det forstaaeligt, at han vilde oprette et Kollegium. Kjærlighed og Trofasthed ere nogle af de væsentligste Træk i hans Karakter. Det lagde sig for Dagen overfor Slægt og Venner og navnlig overfor de Studerende, for hvem han var som en Fader. Og for sit Fædreland følte han varmt; ikke blot viede han det sine bedste Kræfter, men da Farens Time kom, da Svenskerne stormede Kjøbenhavn, stod Borch der, hvor Kampen var hedest. Dertil kom hans kristelige Fromhed og ualmindelige Godgjørenhed: overalt hvor han saae Nød, søgte han at hjælpe og lindre, og i Studenterverdenen var der dengang ofte Trang og Savn, som vor Tid næppe kan tænke sig. Endelig hans varme Interesse for Videnskaben; han var anset Videnskabsmand i flere Retninger, baade Filologi, Lægevidenskab, Botanik og Kemi, og hans videnskabelige Synskreds var udvidet ved de store Rejser i Udlandet. Naar hertil kommer, at en Ægteskabsplan strandede — om vi tør tro den senere Overlevering — saa forstaa vi, at netop Borch fandt paa at stifte et Kollegium: Rig Kjærlighed til Studenterne, navnlig de nødlidende, Ønsket om at gavne Fædrelandet og Iver for at fremme Studierne, det har været Oluf Borch's Bevæggrunde til det Skridt, som vi særlig mindes idag.

Jeg skal ikke trætte Dem med at tale om Borch's Forhandlinger med Konsistorium og om Fundatsen; det vil vistnok være tilstrækkelig kjendt. Uden Tvivl i Slutningen af 1689 blev den brøstfældige Professorbolig i Kannikestræde nedreven, og snart saae man Dag for Dag den store, nye Kollegiebygning hæve sig. Man kunde paa Byggepladsen ofte se en ældre Mand, kraftig bygget, men lidende, støttet til Stokken. Det var Borch, der trods Sygdom indfandt sig og paaskyndede Arbejdet; ved at se paa sin Plans Udførelse kunde han her et Øjeblik glemme sine Smerter. Det blev dog ikke forundt ham at færdes i Kollegiet mellem taknemmelige Alumner. Efter den mislykkede Operation døde han den 13de Oktober 1690. Et halvt Aarstid efter, 29de Maj 1691, blev Kollegiet højtidelig indviet i en stolt Forsamlings Nærværelse. Indenfor sine Mure rummede Kollegiet Universitetets Patron, Grev Konr. Reventlow, Rektor magnificus og Professorerne, Sjællands Biskop og talrige fornemme Gjæster. Der blev sunget, den første Eforus, Professor Povl Vinding, holdt Indvielsestalen, og Fundatsen blev læst højt.

Hvorledes præsenterede det nye Kollegium sig nu? Om det nuværende Kollegium er der sunget:

I Kannikestræde der ligger et Hus,
 det skinner just ikke som nogen Stjerne,
 thi Aarene dækked dets Mure med Smuds,
 det ydre halvt Kloster og halv Kaserne.

Ja, hel Kaserne kan man gjerne sige uden at fornærme det. Men dengang gjorde det et helt andet Indtryk. Kobbertaget, Frontespicen med Christian V's Buste, omgiven af Guirlander, og den store, statelige Port midt paa Bygningen gav Kollegiet et fornemt Præg, og saa knejste det nok saa stolt over Bindingsværkshusene rundt omkring, og fra Værelserne havde man fri Udsigt udover Haverne. Og Salen, hvori De befinde Dem, er til dagligdags kun tarvelig;

men dengang var den pragtfuld med et Maleri af Borch i hel Figur og Borchs store, kostbare Solvkrucifix, og ved Siden af var der et betydeligt Bibliothek med mange udmærkede Værker og sjældne Haandskrifter og med Portrætbuster af Datidens mest fremragende Lærde; her var fremdeles et »Pinakothek« med 76 Lægeportrætter, og »Raritetskammeret« med Naturmærkværdigheder, bl. A. Blærestenen, der voldte Oluf Borch Døden, og som er besungen af flere Digtere. — Og Haven, ja den er nu sværtet af Kulstøv, kun Trætoppene nyde godt af Solen, Jorden er sid, og de færreste af Planterne sætte Blomster; men dengang var den mere solbeskinnet, sirlig holdt og ligefrem elegant med sin Fontæne og sine malede og forgyldte Statuer, hvoraf nu kun Herkules er tilbage som et ærværdigt Minde om Kollegiets oprindelige Pragt.

Var det daværende Kollegiums Ydre og Indre vidt forskjelligt fra det nuværende, saa var det Liv, der førtes derinde, ogsaa vor Tid meget uligt. Fortidens almindelige Skyggeside, Raaheden med dens Drikkeri og Slagsmaal mødes med Pedanteriet med dets Smaalighed og aandelige Ufrihed. Der kunde være virkelig lærde og dybtgaaende Mænd, som Arne Magnussen, Winsløw, Lintrup, Brødrene Ramus og mange Andre, og der kunde være Mænd med sandt Frisind, som Holberg og Brorson; men de Fleste vare helt og holdent Børn af deres Tid, — og Tiden var stiv, Alumnerne derfor ogsaa under et Opsyn, som er vore Dage fremmed og latterligt: som bekjendt maatte en Alumne ikke gaa ned i Haven uden Inspektors Følgeskab, Alumnerne maatte forevise Eforus deres private Regnskaber o. s. v. Kollegiet gik Aar for Aar sin temmelig ubemærkede Gang; de kortvarige Studentervæbninger til Forsvar for Kjøbenhavn (1700 og 1716) og de andre offentlige Begivenheder satte sig ikke dybe Spor. Indenfor Murene vare Disputationerne paa Salen det eneste Samlingspunkt; men de mødte allerede Kritik, der var dem, der vamlodes ved den ørkesløse, spidsfindige Disputeren, der ofte var en Strid om Kejserens Skjæg og kun bidrog til at forege Pedanteri og vænne Folk til latterlige Skinfægtninger. Baade Holberg og Brorson have med Uvillie set paa disse lovpriste Øvelser. — Derimod svarer det godt til det øvrige Kollegieliv, naar Holbergs Ophold paa »Collegium Medicæum« var en stille Arbejdstid. Her skrev han sin »Introduction til de fornemste europæiske Rigers Historie« og Anhanget dertil, og sin »Introduction til Naturens og Folkerettens Kundskab«; fra Borchs Kollegium ere de to første af disse Skrifter udgaaede, og det er Skrifter, hvorved der aabnedes den danske Historieskrivning nye Baner. Her afurede Holberg tillige sine Omgivelser adskillige karakteristiske Træk, som han senere har uødelliggjort i sin Digtning.

Kun Pesten 1711 havde hidtil afbrudt Kollegielivet. Da ramtes Kollegiet af den første store Ulykke. Den Ildebrand, der opstod i Nærheden af Vesterport om Aftenen den 20de Oktober 1728, blev af Sydveststormen dreven ind mod Byen, og næste Eftermiddag var Borchs Kollegium ligesom alle Husene i vid Omkreds ikke Andet end Grus og Askedynger mellem sorte Murlevninger. De kostbare Samlinger og den kunstneriske Udstyring vare gaaede tilgrunde, Borchs Krucifix og Maleri vare saa godt som det Eneste, der blev reddet, og Alumnerne vare husvilde ligesom henved 4000 kjøbenhavnske Familier.

Da man ikke kjendte til at assurere, var det et haardt Slag, men helt ødelæggende var det dog ingenlunde. Til Kollegiet havde Borch nemlig skjænket

den betydelige Sum 24700 Rdl., og trods uheldige Aar under Frederik IV. var denne Kapital voxet til henved 32000 Rdl. Til Kollegiets Gjenopførelse 1729 optog man nu 5000 Rdl., hvorved Midlerne dog bleve følelig forringede. Snart fik man tilmed ikke længere 5 pCt. af Pengene, men kun $4\frac{1}{2}$, ja senere endog kun $3\frac{3}{4}$. Forvaltningen synes dog i det Hele at have været god. Casper Bartholin, der var Eforus 1712—33, er bleven beskyldt for Egennytte og Uretfærdighed; men Beskyldningen rammer ikke hans Styrelse af Borchs Kollegium. Hans Gram, som efterfulgte ham, var meget nøjagtig og samvittighedsfuld, og det Samme gjælder Ludvig Holberg (1748—54). Ingen i forrige Aarhundrede har dog saa store Fortjenester af Kollegiets Pengevæsen som den ivrige og rastløse, men rigtignok ogsaa heftige og stivsindede theologiske Professor Peder Holm (Eforus 1765—77), der ogsaa har gjort sig bekjendt ved sin Iver for Regensen og Kommunitetet*); trods det, at Renten faldt under hans Efori, var Tilvæksten dog større end i noget andet tilsvarende Tidsrum, — saa sparsommelig var han.

Det nye Kollegium var indrettet som det gamle, men langt fra saa pragtfuldt; saaledes manglede Frontespicen med Kongebilledet. Og Bibliotheket, der før Branden var paa henved 4000 Bind, kunde trods Gaver ikke bringes op til den Betydning, det tidligere havde havt; endnu 1794 var der kun omtrent 1580 Bind. Der er heller ikke blevet arbejdet saa stærkt som i den første Tid. Saaledes veed man, at de kemiske og botaniske Studier i Regelen slet ikke bleve dyrkede, Pladserne bleve blot givne til Medicinere, og Laboratoriet læa øde hen. Og ifølge Rektor Taubers Dagbøger var der i Slutningen af Aarhundredet Personer paa Kollegiet, der aldrig læste, men spillede og drak desmere.

Det 18de Aarhundredes aandelige Ejendommeligheder vixle gennem interessante Brydninger. Den stive Orthodoksi fortrænges tildels af den følelsesfulde Pietisme; en friere, naturalistisk Retning arbejder sig imidlertid frem og baner Vej for Oplysningstiden med dens ihærdige Studium af Naturvidenskaberne og dens selvtilfredse, overfladiske Rationalisme. Disse Retninger afspejle sig i Borchs Kollegiums Historie. Navnlig mærker man i Midten af Aarhundredet en ny Tids Frembrud. Alumnerne ære Holberg, den nye Aandsretnings Bannerfører, og vise ham deres Hyldest ved at overrække ham deres Digte. Og en Alumnus vækker overordentlig Opsigt: det er Fr. Chr. Eilschow, der tordner løs mod Latinens og Pedanteriets Herredømme; begejstret taler han Modersmaalets Sag, vil bruge det og vil rense det; ivrig hævder han Dannelsen som Alles Ret, ogsaa Kvindens; Kundskaberne skulle være nyttige, Theologien skal tage sit Udgangspunkt i den naturlige Theologi. Det var et ungdommeligt, men kraftigt Slag i Ansigtet paa mangen Fordom, og den unge Magister viste sig fremsynet. Selv følte han sin Særstilling. Til en Ven skrev han: »Gud veed, til hvilket Led jeg selv er bestemt i Verdens almindelige Kjæde. Jeg overlader mig af ganske Hjerte til Forsynets Førelse«. Det var Forsynets Villie, at han skulde faae en glimrende, men kort Løbebane. 15de Oktober 1750 blev han bortreven fra sin kjække Virksomhed.

*) Det var ham, der sagde til Studenterne: „Man skulde høre mans Kollegier, saa kunde man hjælpe man til Stipendier“.

Slutningen af Kollegiets første 100 Aar frembyder ikke Meget af Interesse. Stor Betydning har det saaledes ikke, naar Universitetsfundatsen 1788 indskærpede, at Ingen maatte blive Alumnus, uden han havde Laud. til Filosofikum. Men saa kommer Kollegiets 100 Aars Jubilæum, der blev holdt til Minde om Indvielsen med Højtidelighed paa Salen den 9de Juni 1791. Den yndede Digter, Lægen Frankenau, havde skrevet Kantaten, og Zink havde sat Musik til. Eforus, Etatsraad Abr. Kall, der selv havde været Alumnus, holdt en latinsk Tale, hvor han navnlig dvælede ved de mange berømte og bekjendte Mænd, som vare udgaaede fra Kollegiet: i Løbet af 60 Aar havde der saaledes været 11, der bleve Biskopper, og 54, der bleve Professorer. Tillige blev der præget en Medaille i Anledning af Jubilæet.

Danmark havde længe havt en stille og rolig Tid, og ingen store Begivenheder kaldte de Studerende frem paa Skuepladsen. Man samledes i forskellige Selskaber og Vennelag, man sang de evindelige glade Drikkesange, man begejstredes over Oplysningens Fremskridt og man smaapolitiserede; men man anede ikke, hvor svære Tider der forestod. Allerede Begivenhederne 1801 kaldte Studenterne under Vaaben, men det fik ikke lang Varighed. Da Kjøbenhavn atter var truet 1807, udgik der en Opfordring fra Kronprins Frederik til Studenterne om at danne et Korps under Navn af Kronprinsens Livkorps, der skulde kommanderes af Overhofmarskal Hauch. Omtrent 800 Studenter samlede sig; af Kollegiets daværende 7 Alumner vare Huulegaard, Gude, Bull og vistnok flere andre med. Snart saae man dem exercere, iførte sorte Kjoler med rød Krave, hvid Vest, graa Benklæder og en rund Hat med Kokarde. De fleste af dem skulde bispises paa Borchs Kollegium, hvor man havde indrettet et Ildsted og samlet Fødevarer, Knive, Skeer, Gafler o. s. v. Men da Englænderne begyndte Bombardementet, rantes Kollegiet og blev helt ødelagt; denne Gang gik Borchs Maleri og Krucifix ogsaa tilgrunde, Intet blev reddet. Alumnerne frelste sig med Nød og næppe. I 16 Aar var der nu en øde Brandtomt, hvor Kollegiet havde staaet.

Hvorvel Kollegiets Kapital led et Tab af omtrent 25 pCt. ved Universitetskaptalernes Omskrivning efter Forordn. af 5te Januar 1813, var Eforus, Etatsraad Hurtigkarl, ivrig for at faae Kollegiet gjenopført og gjorde Forslag derom 1822. Det blev forelagt til kongelig Stadfæstelse, og Resolutionen af 4de April 1823 bestemte, at der maatte anvendes 15000 Rdl. i Sedler. Dette var imidlertid ikke nok, der medgik 19000 Rdl., hvoraf de 7000 dog vare Assurance-summen, og 3000 Rdl. bleve skjænkede af Generalfiskalen, Etatsraad Rottbøll, der selv havde været Alumnus. Et Legat paa 1000 Rdl., skjænkedes til Bedste for Alumnerne af en anden forhenværende Alumnus, Etatsraad Schou, tilligemed det Kobberstik af Oluf Borch, der hænger paa Læsestuen. I Efteraaret 1824 havde Bygmesteren, Kapitain Lyngé, det nye Kollegium færdigt, tarveligt som andre Bygninger i den Fattigdomstid, og der blev udnævnt Alumner. Indvielsen fandt dog først Sted 28de Maj 1825. Rahbek havde skrevet en Kantate, Berggreen havde komponeret Musiken. I Dagens Anledning havde Etatsraad Thorlacius skrevet en latinsk Dialog, der skildrer Borchs Fortjenester, Professor Engestoft et latinsk Digt om Kollegiets Skjæbne, og Rahbek et Digt, »Oluf Borchs Minde«. Eforus holdt en Tale paa Latin, hvor han dvælede ved Menneskenes indbyrdes Trang til Hjælp, fremhævede Kongers og Privatmænds Velgjerninger

mod Universitetet og talte tilsidst om Borchs Kollegium, som han højtidelig indviede. Inspektør, Dr. phil. N. B. Krarup, talte dernæst om det kollegiale Samlivs Betydning for det senere Liv og takkede Kollegiets Velgjørere, Eforus og Konsistorium.

Kollegielivet begyndte igjen, men med et helt andet Præg end i gamle Dage; det var friskere og livligere, Folkeaanden var vaagnet. Der var dog Minder om det Gamle, de latinske Disputatser bleve atter holdte paa Salen; men de passede ikke ret til Tiden, de bleve sjældnere, og 1835 holdtes den sidste af senere Overlærer, Professor Sick. Salen blev nu laant ud til Andre. Særlig maa det fremhæves, at Grundtvig her holdt sine beaandede Foredrag om sin Tids Historie, »Mands Minde« (1838); hvorvel han ikke har været Alumnus, er det derfor med god Grund, at Kollegiet har opstillet hans Buste. — At Alle og Enhver forøvrigt kunde laane Salen blot ved at henvende sig til Portneren, blev efterhaanden en Plage for Alumnerne; i Januar 1849 indfandt en hel Skole sig for at holde Fest, og derfor blev det bestemt, at Tilladelsen for Fremtiden skulde indhentes hos Inspektør.*) — Et fornøjeligt Samliv havde imidlertid udviklet sig paa Kollegiet. Særlig maa man nævne Begyndelsen af Fyrrerne, da Adolf Steen, J. F. Hagen og Peter Faber førte an ved de dampende Punscheboller; ved et saadant Gilde paa Klampenborg fremkom Faber med sin »Punschens Kemi«, og ved flere Alumners Bortrejse blev der digtet morsomme Kantater, — i en af dem forekommer den bekjendte Vise om Adolf Steen.

Efter de glade, muntre Aar kommer der alvorlige Tider, prægede af Begejstring for Danmarks og Nordens Sag. I Krigsaaret 1848 gik Theologerne Math. Steenstrup (nu Dr. phil., Tilsynshavende ved Højskolerne, Chr. Vaupell (senere bekjendt som Botaniker) og Aug. Ussing (Provst i Skjelskør), samt Filologen O. Fibiger (senere Rektor) frivillig med, og Steenstrup blev Lieutenant. Vaupell blev saaret ved Dannevirke, saa venstre Arm maatte sættes af, og han tilbragte Sommeren paa Gottorp; de andre deltog i Fægtningerne i Sundeved, ved Dybbøl vandt Ussing sig Sølvkorset, men paa Grund af svækket Helbred vendte de tilbage.

Det var den Tid, da Studenterne sluttede sig nøjere sammen og følte sig som Eet. Af den Grund ansøgte Borchianerne og de andre Kollegiers Beboere 1852 om Adgang til Regensens Læsestue, og da det ikke kunde bevilges dem, udtalte Borchianerne Ønsket om selv at faae Læsestue og Forsamlingsværelse. Eforus maatte svare, at Kollegiet ikke kunde bære Udgifterne ved en saadan Omdannelse; men Alumnerne sparede sammen og fik sig indrettet en Læsestue ved Siden af Salen (November 1853). Man havde savnet et saadant Midtpunkt for Selskabeligheden, da Upsalenserne vare i Kjøbenhavn (Juni 1852) og der blev holdt Gilde for dem. Ti Aar senere, da der var nordisk Studentermøde, havde Kollegiet sex liggende Gjæster, og det var muntre Dage med Gilder og Sang. Den elskværdige gamle Eforus, Professor Sibbern, sluttede sig til Alumnernes Lystighed. I sit lange Efori (1829—70) var han bleven ualmindelig afholdt, han viste Alumnerne den største Velvillie og Interesse og var bevæget, da de

*) Inspektørvalget, der hidtil var foretaget af Konsistorium, blev i 1848 overladt til Alumnerne, der havde søgt derom

overbragte ham deres Lykønskning ved hans 50Aars Embedsjubilæum 1863 og hans 80Aars Fødselsdag 1865.

Imidlertid var der atter kommet en saare alvorlig Tid for Danmark, og den har givet Kollegiet nogle af dets varigste Minder. Medens Sønderjyllands Fremtid vakte Bekymring hos hver varmtførende Dansk, viste en Alumnus paa Kollegiet udpræget tyske Sympathier og maatte efter sine Kammeraters Ønske forlade Kollegiet (Marts 1862). I Januar 1864 fik Kollegiet Indkvartering, idet 8 Mand af Forstærkningen lejrede sig i Inspektorboligen; Alumnerne tog en bevæget Afsked med dem. Af Borchianerne vare Cand. theol. Frederik Zeuthen (nu Stiftsprovst i Viborg) og den lovende unge Historiker, Cand theol. Jens Paludan-Müller, med i Krigen. Zeuthen var Underkoporal ved 4de Regiment og deltog i Kampene ved Dybbøl og paa Als. Paludan-Müller, der var Menig ved 1ste Regiment, faldt, som bekjendt, ved Sankelmark den 6te Februar. Han blev saaret i Benet, men kæmpede videre med stor Tapperhed, indtil en Kugle i Brystet strakte ham død til Jorden. Liget faldt i Fjendevold, men vi Danske have bevaret hans Minde i trofast Erindring; hans Kammerater have vidnet, hvor overordentligt meget han havde været for dem. En tredje Alumnus, L. Wagner (nu Præst i Lyngø), blev ordineret til Præst for de danske Krigsfanger i Tydskland. I denne Tid, da Følelserne for Fædrelandet vare saa stærke, anskaffede Kollegiet sig Dannebrog, der vajede første Gang (paa halv Stang) Aarsdagen efter Frederik VII's Død. — Ogsaa 1865 er et Mærkeaar i Kollegiets Historie. Den 6te Februar blev der holdt en sjælden gribende lille Højtid, da Mindestenen for Jens Paludan-Müller i Kollegiehaven blev indviet; blandt Talerne var den Afdødes Onkel, Digteren Fr. Paludan-Müller. Og i Begyndelsen af September modtog Kollegiet Besøg af Sønderjyderne; 6 af dem boede her, Salen var smukt dekoreret, og der blev gjort Ture og holdt Gilder.

Det kollegiale Samliv var dengang stærkt, senere har det nu og da truet med Opløsning, men det har vist sig, »atter det skilte bøjer sig sammen«. Midtpunktet for Samlivet er Læsestuen. Dens Indtægter forøgedes fra 1870, da Eforus, Professor Nellemann, gav sit Samtykke til, at der for Fremtiden maatte tages en Afgift af dem, der vilde benytte Salen, og at disse Penge maatte tilfalde Læsestuens Kasse. 1879 flyttedes Læsestuen til sit nuværende Lokale, der er langt bedre end det gamle. Et Par Aar før havde Alumnerne sluttet sig sammen om et smukt Foretagende, som desværre strandede: nær vare Borchianerne blevne de første Akademikere, der iværksatte Arbejderundervisning, navnlig ved Inspektors, Kandidat Povl Sveistrups Energi (1876). Alt var ordnet dertil; da fremkom der i Socialdemokraten en voldsom Artikel mod Præsterne, skreven af en Alumnus, og Eforus saae sig nødt til at stille Arbejdersagen i Bero.

Der er mange Smaatræk af det kollegiale Liv, jeg ser mig nødt til at forbigaa, navnlig fra de muntre Smaagilder. Et af de muntreste fandt Sted 1884, da en Filolog havde opdaget, hvornaar det var Herkules's Fødselsdag, og der blev holdt Fest til Ære for Halvguden, der i Dagens Anledning viste sig i en fantastisk Dragt; blandt Andet præsteredes der ved denne Lejlighed en Sang paa Græsk i saphisk Versemaal.

Jeg har fulgt Kollegiets Historie i korte Træk eller, rettere sagt, ndtogsvis. Adskilligt har jeg helt maattet forbigaa. Det sidste Punkt i Historien er

vort Møde her idag, den Fest, vi holde til Minde om, at det er 200 Aar siden, Oluf Borch undertegnede Fundatsen. Jeg vil derfor slutte med at bringe den højtærede Forsamling vor Tak, fordi De ved Deres Nærværelse bidrage til denne Fest, og dertil vil jeg knytte Ønsket om, at Kollegiet i kommende Tider maa vise sig værdigt til den Ære, hvormed dets nye Tidsafsnit idag indledes».

Kantatens 2den Del blev derpaa afsungen, hvorefter Eforus, Professor, Dr. juris Goos talte:

»Paa Universitetets Vegne bragte han Lykønskningen til Kollegiet og gode Ønsker for dets Fremtid. Først for dets økonomiske Livs Trivsel. Dette Kollegiums Kapital var nemlig ved Tidernes Ugunst bleven stærkt medtagen, hvorfor det i høj Grad maatte ønskes, at Universitetet og Statens Myndigheder maatte vide ogsaa fremtidig at bringe Kollegiet ud over økonomiske Vanskeligheder. Men væsentligst gjaldt dog Universitetets Ønsker Kollegiets indre Liv: at det fremdeles som hidtil maatte huse Ynglinge, som vilde forstaa, at de senere som Mænd havde at virke saaledes, at denne Virksomhed kunde fyldestgøre Kollegiets Stifters Tanke og være til Gavn for Samfundet. Dette Ønske støttede sig til en 200aarig Tradition; en uoverskuelig Række af Fostersonner vare udgaaede herfra, som senere vare blevene en Pryd for Fædrelandet, og som havde forøget Samfundets Aandskapital. Blandt Theologerne kunde nævnes Biskopperne Søren Vinstrup, Brorson og Balle og fra senere Tider Bindesbøll, Brammer, Laub og Monrad, fremdeles Professorerne Hornemann, C. E. Scharling, Hermansen og Hagen. Blandt Sprogvidenskabsmændene (med hvad dertil knytter sig) Eilschow, R. Nyerup, Brøndsted, Oppermann og Lyngby. Blandt Historikerne Arne Magnussen, Abrah. Kall, Fred. Sneedorff, Velschow, L. Müller, Thortsen og Allen. Som Matematikere og Naturforskere kunde nævnes Jakob Winslow og i senere Tider Steen, Faber, Pedersen (ved polyteknisk Lærestanstalt) og nys afdøde Barfod (Kemiker). Endnu kunde for Jurisprudensens Vedkommende (skjønt denne Videnskabs Dyrkere havde været udelukkede fra Kollegiet) nævnes Hurtigkarl. Paa særegen Plads maatte sættes Knud Valø, »Landsoldatens« Digter P. Faber og Landsoldaten selv Jens Paludan-Müller.

En saadan Tradition forpligtede, men stadfæstede tillige Haabet om, at Forpligtelsen vilde blive opfyldt. Han gjentog sluttelig Universitetets Ønsker om, at Kollegiet længe maatte huse unge Mænd, som vilde vide senere i Livet at udsaa og forøge den Sæd, paa hvis kraftige Væxt Fædrelandets Trivsel beroer. Dertil vilde Gud give sin Velsignelse!«

Derefter bragte Inspektør, stud. mag. Hans Christensen Kollegiets Tak til samtlige Tilstedeværende, og knyttede dertil Ønsket, at de nuværende og kommende Alumner værdig vilde følge i deres Forgængeres Spor og virke trofast i Borchs Aand til Fædrelandets Vel.

Med Afsyngelsen af omstaaende Kantates sidste Del sluttede derpaa Højtideligheden, hvorefter Inspektør modtog Lykønskninger fra de mødte Deputationer.

I.

Kor.

Hvad Saga ridser i sit Skjold
 Skal trodse Tidens Slid og Rifter,
 Skal vidne om vort Folks Bedrifter
 Og prise dem til senest Old,
 Det toner lydt, naar Sejre vindes
 Med blodigt Sværd, med sindrigt Raad:
 Dog glemmes ej den stille Daad
 Den ædle Gjerning vil vi mindes,
 Som løfted Aanden, lindred Trang;
 For den skal Laurbærkranse bindes
 I Sagnets Bog og Skjaldens Sang.

Solo.

Den Yngling granskede trolig,
 Fristed dog Kulde og Sult;
 Thi kummerlig var hans Bolig,
 Og sjælden var Fadet fuldt.
 Af Armod blev Kraften svækket
 Hos mangan flittig Student,
 Og Aandens Vinge var stækket,
 Før Læretiden var endt.

Og Borch med sin Kjærlighed skjønnet,
 Her var Studentens Savn;
 Den dygtige Stræben han lønnet
 Med Gaven, der bærer hans Navn.
 For Hakke og Skovl maatte vige
 Professorboligens Grus,
 Da saae man af Grunden stige
 Et stateligt, kunstsmykket Hus.
 Med ydmyg Tak til det Høje
 Tømte han Lidelsens Skaal;
 Thi førend han lukked sit Øje,
 Han skued sin Længsels Maal.
 Og svinge vort Fædrelands Minder
 Sig højt over Glemselens Sø,
 Som Taager hans Navn ej svinder,
 Aldrig hans Hæder skal dø.

Terzet (og Kor).

Hjemmet stod rede, og mens Vaaren grønner

Abild og Lind,

Glade i Hu de første Fostersønner

Drage derind.

Fuldt toner Sang af Hjerte og med Tunge,

Hjemmet, det ny, til Glæde og til Gavn

Aabner for de Unge

Kjærlig sin Favn.

Rige paa Arbejd, hyggelig og stille

Dagene svandt,

Slægt efter Slægt i Kundskabs klare Kilde

Sandheden fandt.

Lidet man ændsed Verdens Larm og Smerte;

Dog naar Danmarks Dreng kaldtes til Dyst,

Fostersønnens Hjerte

Svulmed af Lyst.

Hjemmet, det stolte, grumt af Ildens Vælde

Øde blev lagt,

Rejstes dog atter, og den runkne Ælde

Aldrig fik Magt.

Pragten er svunden, men med lige Lykke

End lægges Grund til Livets Alvorsfærd;

Moderhjemmets Hygge

Sønnen har kjær.

Kor.

Og medens tvende Sekler veg,

Mod Fjældetinden Aanden skrider,

Den aabned sig end større Vider,

Mens nye Syn for Øjet steg.

Da lad os Fædres Idræt love

Hvis Moje lettet har vor Gang;

Vor Fortids Ry skal ej hensøve,

Og Borch skal hyldes i vor Sang.

II.

Kor.

Mod Lysen ser den stolte Ørn,

Hans Vinge skjærmet har hans Børn,

Der nu ham vunden Hæder bringe;

Men og fra Borchs Studenterhjem

Er kastet Guldglans paa hans Vinge.

Højt rager Fader Holberg frem,
 Saa vidt skal Brorsons Ry sig svinge,
 Og Brøndsteds Lærdom, Eilschows Vid,
 Og Balles Djærvhed, Nyerups Flid
 Og Monrads, Allens Navn skal klinge.

III.

Kor.

Du, som med Almagt værne kan og skygge
 Alt hvad bestaaer,
 Giv os, at Hjemmets sommerblide Lykke
 Aldrig forgaaer!
 Lad som en Abild gylden Frugt det bære,
 Værn om dets Skud!
 Sønnerne højne Moderhjemmets Ære!
 Skjærm det, vor Gud!

Senere samledes man til en Festmiddag paa Skydebanen. I denne deltog:

1) Som Æresgjæster: Kultusminister Scavenius og Justitsminister, Dr. jur. Nellemann (forhenværende Eforus), Universitetets Rektor, Professor, Dr. With, Eforus, Professor, Dr. jur. Goos, Professorerne, Dr. Ussing, Dr. Holm og Dr. H. Scharling og Universitetets Kvæstor; Professor, Dr. Warncke (Kollegiets Læge) deltog ikke paa Grund af Sygdom. 2) Ordinære Deltagere: Professor, Dr. Whitte (Alumnus 1831—1835), Etatsraad, Dr. Birch (1836—38) (mødte ikke paa Grund af Sygdom), Biskop Lind (1838—43), Etatsraad Petit (1839—42), Pastor Wad, Korsør (1841—43), Professor Joh. Lange (1842), Professor Johnstrup (1847—48), Statsrevisor Høgsbro (1844—49), Pastor Krøyer, Amager (1844—49), Domprovst, Dr. Gude, Roskilde (1844), Etatsraad Brix (1846—51), Stiftspræst Scharling, Vallø (1845—50), Provst Ussing, Skjelskør (1848—51), Rektor Bloch (1850—52), Adjunkt Kaper (1862—63), Bibliothekar Bruun (1856—59), Provst Heiberg, Roskilde (1858—61), Pastor Kalckar (1859—60), Pastor, Dr. H. F. Rørdam, Lyngby (1853—56), Provst, Dr. S. Rørdam (1855—58), Professor, Dr. Wimmer (1860—65), Pastor Feilberg, Darum ved Ribe (1854—56), Inspektør Feilberg (Gris 1854—56), Biskop, Lic. Sthyr (1862—63), Pastor Prior (1860—64), Biskop Schousboe (1862—67), Professor, Dr. P. Madsen (1863—68), Pastor Dr. Volf (1863—68), Pastor Topsøe, Alsted ved Sorø (1860—63), Professor, Dr. Fr. Nielsen (1870—73), Professor, Dr. Valdemar Schmidt (1859—60), Professor, Dr. V. Thomsen (1865—69), Bibliotheksassistent A. C. Larsen (1868—74), Dr. phil. J. P. Gram (1869—75), Kand. Ove Kjær (1851—56), fhv. Overlærer Lütken (1853), Præsterne Holbech (1865—67), Schiøtte, Farum (1866—70), Paludan-Müller, Frederiksborg (1869—71), A. Andersen, Søborg pr. Esrom (1869—73), Valeur (1871—72), Tornøe (1871), og Riber (1872—74), Laboratorieførstander Kieldahl (1872—75) Kemiker F. Christensen (Gris 1868—70), Skolebestyrer Lyngby (1871—75), Adjunkt Glahn (1875—76), Docent, Dr. F. Jónsson (1882—83), Præsterne Helms (1881—83) og Kampmann (1880—83).

Assistent Bartholin (1879—83), Overlærer Koch, Birkerød (1883—84), Adjunkt Hansen (1879—84), Skoleinspektør Rasmussen (1878—83), Præsterne Beyer, Ærøskjøbing (1876—80) og Wegener, Viby pr. Kjerteminde (1876—79). 3) Som særlig indbudne deltog endvidere: Klokkeren paa Regensen og Inspektorerne paa Elers' og Valkendorfs Kollegier. 4) Alumner: A) Af de nylig afgaaede: Cand. theol. H. Olrik, Candd. mag. E. Koefoed (1883—85), Blinkenberg (1882—87), Raunkiær (1883—88) og Adolf Meyer (1880—85). B) Kollegiets Beboere: Candd. theol. Plesner, Munck, Balslev, Bang, Obel, Hertz, Glahn, Moltesen og Feilberg, Candd. mag. Sodemann og Hj. Jensen, samt Studd. mag. Olsen, Willemsen og Hans Christensen.

Efter Middagen kjørtes tilbage til Kollegiet, der var illumineret, og Festen afsluttedes her med en livlig Sammenkomst paa Salen.

— Det i Anledning af Jubilæet udkomne Festskrift indeholdt: Hans Olrik: Borchs Kollegiums Historie i de første 40 Aar (1689—1728) og Samme: Borchs Kollegiums Eforer og Alumner indtil 1889 samt 4 Afhandlinger af forhenværende og nuværende Alumner paa Kollegiet.

VII. Videnskabelige Samlinger og Anstalter.

1. Den botaniske Have.

a. Instrux for Gartneren og Bestemmelser angaaende Undergartnerne og Medhjælperne.

I Anledning af en af Gartneren ved Haven Friedrichsen mod forhenværende Medhjælper A. Hansen anlagt Sag, der vil blive meddelt i senere Aarbøger, blev det med Hensyn til Benyttelsen af Faldebrændet i botanisk Have ved Ministeriets Skrivelse af 23de Febr. 1889 bifaldet, at den hidtil fulgte mangleaarige Skik og Brug i denne Henseende, hvorefter Faldebrændet, forsaavidt det ikke var blevet brugt i Havens Fyrkjælder, var blevet benyttet dels af Gartneren i hans Husholdning, dels i Medhjælperboligerne, fremdeles maatte følges af Direktøren, og at en dermed stemmende Regel maatte optages i den Instrux for Gartneren, som Konsistorium havde anmodet Direktøren om at udarbejde paa Grundlag af den i 1868 udfærdigede. Ved Skrivelse af 1ste April 1889 til Direktøren for botanisk Have meddelte Ministeriet, at det i Overensstemmelse med den Brug, der var gjort af Ordet »Faldebrænde« i hans og Konsistoriums Indstillinger forud for Ministeriets Skrivelse af 23de Februar s. A., ved denne Lejlighed havde benyttet det som omfattende ikke blot nedblæste Grene og omblæste Træer, men ogsaa og navnlig det Brænde, der vindes ved Udhugsterne.

Under 13de Februar 1889 anmodede Konsistorium Direktøren for botanisk Have om paa Grundlag af den i Aaret 1868 af Konsistorium vedtagne Instrux*) for Gartneren ved Haven at udarbejde en ny Instrux for denne. Konsistorium modtog under 21de Marts 1889 til Approbation et Udkast til en Instrux samt Bestemmelser angaaende Havens Undergartnere og Medhjælpere. Efterat Konsistorium havde indhentet Kvæstors Erklæring, anholdt Konsistorium i Skrivelse

*) Jfr. Univ. Aarb. f. 1864—71, II., S. 530—31.